

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes számla 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiaz, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postás soronként 5 krajával számítottnak.

Vizvezetékünk.

— A miniszter kiküldött szakértőjének véleménye. —

Debreczen, július 2.

Idestova négy esztendeje, hogy az egész várost behálózó vízvezeték létesítésének az eszméje nálunk felvetődött. Két évre rá a városi közgyűlés elvileg kimondotta, hogy hát legyen nekünk is vízvezetékünk, amire hogy nagy szükségünk van, azt mindenki belátja, elismeri. Az előmunkálatokkal megbízott városi tanácsnyomban megkezdte a tárgyalásokat a tömegesen jelentkező vállalkozókkal; de bizony ez eljárás nem vezetett a kívánt eredményre. Azok a gyárak, részvénytársaságok, amelylyekkel a tárgyalások folytak, időközben részint megbuktak, részint felhagytak a vízművek építésével, — a város érdekei pedig egyikkel szemben sem voltak minden tekintetben biztosíthatók.

Ilyen előzmények után fordult a tanács a kormányhoz, az országos közegészségügyi osztályból kérvén a vízvezeték kiépítését szükségkép megelőző előtanulmányok meghatározását. A belügyminiszter ezt el is rendelte, mire a múlt hónap 22-én megjelentek városunkban a közegészségügyi mérnöki osztály kiküldöttéi s tegnap már meg is küldötte a városi tanácshoz Farkas Kálmán főmérnök a helyszíni szemle alapján tartott vizsgálataik eredményét, amelyet a következő jelentésben foglalt össze:

Debreczen város vízszükség-

leteit ez idő szerint mély furásokból fedezi s miután kielégítő minőségű és kellő mennyiségű talajviz, nem különben folyó, melynek vizét szűrés segélyével felhasználni lehetne csak igen nagy távolságban van s ilyen vízvezetéknek létesítése aránytalanul nagy költségeket okozna: *egyedüli*, de *teljes biztos és célravezető módnak* csak azon megoldás látszik, hogy a vízvezeték az egész alföld alatt elterülő s *egymás alatt fekvő medenczék vizére alapittatik*. Ezen vízmedenczék vizei Debreczen város környékén a magas fekvés folytán a terep fölé nem emelkednek; azonban a szerzett sok oldalú tapasztalatokból sőt magában Debreczen városában ez ideig létesített mély furások eredményeiből látható, hogy onnét kellő mennyiségű és kifogástalan minőségű ivóvíz szivattyuzható. Mivel azonban a városi furott kutak mélysége nem terjed odáig, hogy a Zsigmondy Béla által készített 837 méteres furásnál 150 m. mélységben feltárt s az egész furás alatt legtekintélyesebb 17 m. vastag durva homok és apró kavics keverékből álló vízfordó réteg vízhozamát próbaszivattyuzás segélyével meg lehetne állapítani, ajánlatos lesz ezen mélységig próba kutakat készíteni s ezekből a rétegek vízadó képességét megállapítani.

A fentemlített 837 méteres furás szelvényéből s a minden egy méternyi mélységből vett talajmintákból kitűnik, hogy azon vízfordó homok rétegek, melyekből a város mély kútjainak majdnem mindegyike táplálkozik, igen finom homokszemekből állanak s így vízhozamuk korántsem lehet oly tetemes, mint azon mélyebb rétegekéi, a melyek a kisebb mélységű furt kutaknál el nem értek, hanem csak a nagy furás által tárattak fel. Ezen rétegek a 92.69,—117.09,—133.23 m. mélységnél vannak és vastagságuk 6.87,—3.33—illetőleg 16.77 méternyi, tehát előre feltételezhető, hogy tekintélyes vízmennyiséget szolgáltatnak, különösen ha számba vesszük, hogy mind a három réteg durva szemű homok, illetve apró kavicsból áll.

A próba furásoknak, melyeknek helyüül legezelszerűbben a Nagyerdőnek, a lóversenytér felőli széle mellett elhuzódó s városi tulajdont képező tisztás lenne választandó, — a fent említett 150 méternyi mélységig levő 3 durva homok rétegből (számításon kívül hagyva a felsőbb finom homok rétegeket) a furó csövek kilyukgatása által lehetne mindegyik furásnál egy cső segélyével nyerni a vizet. — A furásokhoz 6"—(150 m. m. b. átmérőjű csöveket kellene használni s lehetőleg ezen

T Á R C Z A.

Fürdői történet.

Vajas ur meg az ő bájos felesége, Amália ő nagysága, a legnagyobb gyengésséggel és szeretettel viseltettek egymás iránt mind annak daczára, hogy házasságuk felett elviharzott már vagy öt hosszú év. Pedig öt év igen megtudja ezibálni a szeretetnek lánczait, még ha aczél és nem rózsalánczok is azok. De az ő hűségök páratlan volt. A kis vörösnnyaku orvos ki is fakadt már Vajas ur előtt, hogy hát mikép lehet ilyen unalmas életet élni. Az az egyformaság, az a szürke egyformaság! Micsoda izlés, micsoda türelem! — Lássá énekem van feleségem, igaz, hogy egy kissé pupos, meg az egyik szemével félre is néz, de gazdag, sok pénze van és én mégsem ülök minduntalan mellette. Egyszer itt, másszor ott!

Vajas ur mitsem adott a gyorsnyelvű orvos szavaira, hanem szépen haza ballagott s mivel a felesége éppen paradisiomot karózott, hát ő is neki gyürkőzött és férj hűséggel segített feleségének a nagy munkában.

A legnagyobb gyöngédség persze abban nyilvánult, hogy egyik nap a Varjas ur, másik nap meg a felesége

kedvencz étele került az asztalra. Sőt azt is megtették, hogy midőn együtt kimentek sétálni a közelfekvő erdőbe, vagy a korzóra, Varjas ur mindig azt a ruhát öltötte magára, amelyik a feleségének tetszett, Amália ő nagysága pedig a Vajas ur kedvencz színében jelent meg. Perelni, izetlenkedni soha nem hallotta őket senki, ellenben a házastársi puszi mindenkor kijárt, valahányszor arra alkalom adódott.

Szóval páratlan hűséggel és odaadással viseltettek egymás iránt.

A rendes kerékvágásból azonban ki-zökkentette őket a kellemesen érintő hír, hogy Amália ő nagysága váratlanul egy eddig ismeretlen nagybácsitól szép özszeget örökölt. Körülbelül tizezer forintot.

Erre elkezdődött a tervezgetés, hogy lesz, mint lesz. Persze, hogy most már nem tudtak olyan könnyen megegyezni, mert mindegyike mást akar.

Nemsokára aztán elhatározták, hogy legelsőben is — fürdőbe mennek. Az orvos tanácsa volt az irányadó. Vajas ur Bártfára, Amália ő nagysága pedig Tátrafüredre fog menni, ott fog üdülni. Sűrű levelezéssel nem fogják egymást háborgatni, csak ha valami váratlan esemény jön közbe, innak majd levelet, de akkor is csak röviden, pár sorban tudósítják egymást. Hűségükben nem kételkedtek.

Vajas ur két havi szabadságidőt kikerve, a szükséges apanázsszal és bagázsszal ellátva, miután hitvesi esökjaitat kieserélték — Amália nagysága egy hétig még otthon maradt a háztartást teljesen rendbeszedendő — a határozathozatal után pár nap mulva belevetette magát a Bártfa felé induló vonat „érzéketlen” karjai közé. Egy füttentés s a hűségben megéledő két szerető szív elszakadt egymástól.

A vonat kerekeinek egyhangu dübörgése elég alkalmas arra, hogy az embert gondolataiba temesse. Vajas ur is, midőn nem látta szülővárosának eserepestetejű házait elkezdett gondolkozni, számíthatni... Hová is megy ő? Bártfára. Minek? Mi czélből? Se nem beteg, se nem buskomor, világgyűlölnök se mondhatná magát... Hát miak megy ő akkor oda? Unatkozni?

Eh, hiszen ő szórakozni, — üdülni akar! Bártfán pedig lehet-e szórakozni? S arra a gondolatra jött, hogy nem. Nem is megy ő Bártfára, ott még valami ismerősre bukkan, a ki figyelemmel kísérné minden lépését s talán még a feleségének is besugná. — Ah, persze, hiszen nem muszáj ám Amália ő nagyságának *mindent* tudnia.

Dehát hova is menjen? — Legjobb lesz Balaton-Füredre, a szellemi és vagyoni arisztokrácia, a tudomány és mű-

méretű csővel el is érni a fent mondott mélységet.

Addig is azonban, míg ezen próba furások foganatosíttatnak, utasítandó lenne a város mérnöki hivatala, hogy a nagy templom előtti mély furás vízhozamát 24 óráig tartó próba szivattyuzás segítségével állapítsa meg.

Az első furások végeztével, melyek mindjárt a vízmű víznyerési telepének végleges részei is lesznek — szivattyuzás segítségével meg fog állapíttatni azok vízhozama s azután a vízmű építésénél annyi mély furás lesz létesítendő, amennyi az az időszaki igényeket kielégíteni képes lesz, — később pedig akár az igények változása, akár pedig a város növekedése folytán előálló több szükségletet, a furások számának gyarapításával tetszés szerint lehet fedezni.

A mi ezen próbafurások elkészítésének módját illeti — tekintve, hogy Debreczen városának van e szakmában jártas kutestere, ki a munka elvégzésére képes lesz — legszélszerűbb lesz az önkezelésben való furás, melyhez érdemes lesz egy vízöblítéssel működő s kézi forgatásra berendezett mély furó garnitúrát a városnak beszerezni. — Ily módon a végzendő munka sokkal kevesebbe kerül, mintha a furások vállalkozónak adatnak át s e furási felszerelést megtartva módjában fog állani a városnak a vízműveihez szükséges furásokat elvégeztetni, illetőleg később vízműveit tetszés szerinti mérvben kibővíteni.

A furási munkák s egyéb végzendő elő tanulmányok dologi

kiadásaira e czímen 10000 frt lenne a város által megszavazandó.

Kelt Budapesten 1897. évi június hó 29-én.

Farkas Kálmán
főmérnök.

Országgyűlés.

Budapest, július 1.

A t. Ház minden nagyobb emóció nélkül kezdte meg a czukoradótagyalását. Ezt megelőzőleg Apáthy Péter bejelentette az összeférhetlenségi bizottság ama tagjainak névsorát, akik két ízben távollétükkel megakadályozták a bizottság ülését. A Ház ezuttal a kérdés fölött napirendre tért.

Azután Sággy Gyula bizonyította azt, hogy az ellenzéknek nincs igaza, a midőn az osztrák belügyekbe avatkozik. Mindamellett ő sem fogadta el a javaslatot.

Chernel György a javaslat mellett szökött s főképp a gazdasági érdeket állította előtérbe, a melyek hangosan parancsolják, hogy a czukorjutalmakat fentartsuk.

A talpraesett okos beszédet a jobbfél megéljenezte. Azután Kossuth Ferencz fejtett ki jobb célra érdemes buzgóságot, hogy falra festett ördögökkel ijesztgesse az embereket. Természetesen senki sem ijedt meg.

Arányi Miksa sok tanulmányra valló beszédben kelt a törvényjavaslat védelmére, konstatálta, hogy a legkisebb skrupulusunk sem lehet e törvény érvényére nézve, valamint arra nézve sem, hogy odaát Ausztriában milyen módon jön létre a korrespondens törvény.

Behatóan foglalkozott azonban a kérdés gazdasági oldalával s esalhatatlan adatokkal és argumentumokkal mutatta ki, hogy ennek a javaslatnak elfogadása elengedhetetlen kötelessége minden magyar embernek.

Negyedórányi szünet után Horánszky Nándor szolgált a szélbálnak kellemetlen lezckével arra, hogy mindaz a közjogi aggály, a mit a függetlenségi szónokok hangoztattak, merő rémlátás. Mi van odaát Ausztriában? Obstrukció. Hát mióta alkotmányon kívüli állapot az obstrukció? . . .

A szélbalon erre a kérdésre szépen megapultak. Hiszen ha Ausztriában az obstruk-

ció az alkotmányt felfüggesztette, akkor erről épen csak a szélbal nem beszélhet, hiszen az idén a mi szélbalunk sem tesz egyebet, mint hogy obstruál. Tehát nagyon kellemetlen beszéd volt ez Horánszkytól, a szélbáltól pedig érthető, ha összes erejét és erélyét a beszéd alatt a hallgatásban koncentráta.

Horánszky azután még a kérdés gazdasági részét is vitatta és ebben már okot talált arra, hogy a javaslatot ellenezze. Annál inkább, mert ebben a kérdésben és másban is, csak a miniszterelnök erőszakoskodása miatt nem lehet boldogulni.

Lukács László pénzügyminiszter az utóbbi vádaskodást, mint teljesen alaptalant, a jobboldal zajos helyeslései között, a leg-határozottabban visszautasította.

Azispotálytelek-tulajdonjoga.

— Bizottsági javaslat. —

Debreczen, július 2.

(Folyt. és vége)

Dobray József aztán a város polgármesterének Szöllősy Jánosnak nevében először 2364/1860 sz. a. folyamodott a telekkönyvi tanácshoz — kiigazítást és helyesen hozzájegyzést kérvén és miután eme kérvény hiányos felszerelés miatt érdemleges elintézés nem nyert, 4606. sz. a. 1869. jul. 21-én, ujlag kiigazítás és hozzájegyzés iránt, de már nem csupán a városi polgármester, hanem egyházunk főgondnoka, nevében is folyamodott s e kérvényre szintén 4606/1860 sz. a. kelt végzésben a 3150/1859. sz. tanácsi fentebb ismertetett határozat s ahhoz csatolt szintén említett térkép alapján a debreczeni 1-ső tjkönyvben a névkiigazítás valamint a „2 holdnyi területnek 9 hold és 1592 □ öltre kiigazítása“ elrendeltetett de e tekintetben semmi egyéb nem rendeltetett s helytelenül rendeltetett „kiigazítás“, mert eme terület tekintetében a, nem kiigazításnak, de hozzájegyzésnek kellett volna rendeltetnie és megrendeltetnie, hogy b., ez külön helyrajzi szám alatt történjék s ehhez képest megjelöltessék, miből történik a 7703 □ ölnök le s ide hozzájegyzése és c., ez a térképen is kitüntetessék.

Ha ez így történt volna, úgy a telekkönyvből is s a telekkönyvi térképről is

vészét üdülő helyére. Ah, milyen pompás gondolat! Ah, a művésznők, azok az érdekes asszonykák! Ha egy párral ismeretségbe jönne, nem adná sokért!

Rögtön határozott — a legközelebbi vasúthálózati gócponton átszállt egy másik vonatra s boldogan repült Balatonfüred felé.

Alkonyatkor érkezett meg, a fürdőközönség épen sétáját végzé. Gyönyörű volt a látvány. A szebbnél-szebb hölgyekből álló csoportok, férfakkal tarkázva ott rajzoltak előtte s az a sok pajkos kacaj, vidám enyelgés, mely megszíról kellemes vibrálással zsongott füleihez, egészen elkábitotta. — Örült, hogy ide jött.

Elhelyezkedett egy szállóban s aztán bement az estebédhez. Egy pár perc múlva megismerkedett egy bácskai fiúval, úgy hívták, hogy Vucsetics Milorád. Vidám, könnyűvérű, bohémgyerek, aki elkövette ifjabb korában azt a tréfát, hogy egy komédiástrupp kocsiján utazó hölgy után gyalogszerrel megtett hamosan három mértföldet, csak hogy utólréhesse — akkor tünt ki azután, mikor utólréte, hogy — viaszból volt az istenadta.

Hozzája csatlakozott tehát, hiszen Vucsetics ur valamennyi hölgyet ismerte s így Vajjas ur is igen sokkal került is-

meretségbe. — Hogy miképpen teltek napjai, azt derűs homloka legjobban megtudná mondani. Az a sok író, művész, tudományszomjas és szellemes nő egészen elbájolta. Igen-igen le volt kötelezve Vucsetics ur iránt, akivel különben már a második kocizás alkalmával pertu lett. Mindennel meg volt elégedve, csak azzal nem, hogy mindaddig nem volt semmi nemű kalandja. Pedig igen-igen vágyott utána. . . egy fürtös fejű, eleven asszonyka aki úgy csicsereg, mint egy madár és egy légyott! Ah, minő nagyszerű lenne az!

De mikép? Nem mondhatná, hogy gyáva, hogy nincs bátorsága, de ha véletlenül kitudódnék, ha eljutna a felesége füleihez? Házi zivatar lenne belőle, de nagy! — az bizonyos. Még el is válhatna tőle a felesége, akkor pedig magával vinné az örökséget is. Bajos, bajos! Pedig jó volna, nagyon jó volna!

Amint így elmélkedik, Mikrád barátja nyit be hozzá nagy zajjal s aztán be sem várva semmi kínálást, beleveti magát egy székbe s azonnal elkezd lelkesülni:

— Aha, mily pompás, mily isteni asszonyka! Ma érkezett, az öcsese kísérete, de az ismét visszament. Most magányosan van, minden kíséret nélkül, egyedül. Te Barátom, ha. . . Itt aztán elakadt, de Vajjas ur kiegészítette a gondolatot. . . Hátha,

hátha — egy kaland. . . s még hozzá ha a barátja orra elől halászná el! — Nem volt nyugta, ő megakarja ismerni azt az isteni asszonykát, mutassa be neki az ő kedves barátja.

Ideges léptekkel mentek ki az óriási terrászra, hol távol egy magányos hölgy ült, háttal feléjük fordulva.

— Ó az, — sugá lelkes hangon Milorád.

Közeledtek. Szépen vált ki az idegen hölgy alakja, esinos termete az ismeretlenségből. Vajjas ur meg nem állhatá, hogy meg ne jegyezze: pompás, nagyszerű!

Hozzá léptek. A hölgy feléjük fordul. Vajjas ur meglepődik. Vucsetics ur készül bemutatni az ismeretleneket, de Vajjas ur megelőzi:

— A feleségem — barátom! . . .

A vonat gyorsan robog, de Vajjas ur, meg Amália, ő nagysága erősen türelmetlenkedik, hogy — úgy mászik, mint a csiga. — Gyorsan, gyorsan, minél hamarabb! Hová? — Hová, hát — haza!

Hogy otthon mit szökött egymásnak, arról hallgat a krónika, csupán csak azt jegyezte meg fel, hogy hazaérkezésük után pár nappal ismét együtt karózták a — paradicsomot.

Juhász Sándor.

mindenkor minden szakértő látta volna, hogy a régi ispotálytelek tényleg növekedett 7703 □ öllel, míg így azt vélheti mindenki, hogy a régi telepnek területi mennyisége volt hibásan felvéve (bár ki-tüntetve nem volt a telekkönyvben) s csu-pán az, tehát csak a hibás számtétel igazat-tatott ki.

E hibát eredményezhette a telek-könyvi tanács részéről az, hogy az egész telekkönyvi intézmény új volt s talán nem valának még kellő jártasak abban az emberek, de az eljárás s voltaképpen helye-sen „hozzájegyzést” kérő ügyvéd ur abba tévedésből nyugodhatott meg. Bármiként is történt azonban, az tény, hogy a telek-könyv ma is az eredetileg telekkönyvvez-etett 2815—2823. hrszámú részleteket tűn-teti fel 9 hold 1592 □ öl területűnek, ezek vannak ma is a debreczeni első tjkvból a debreczeni 6620 tjkönyvbe. A + 96—54 rsz. a. Debreczen város tulaj-donául (községi-jószág) olyanokul felvéve, melyekre fenti végzés folytán a „debreczeni helyv. hitvallású elnyomorodott szegények” javára „az örökidőkre szóló ápolási ha-szonélvezeti jog” bekebelezve van, a mely bekebelezés ha jól meggondoljuk, bizony bizony nagyon fogyatékosan tünteti fel azt, hogy itt egyházunk javára szándé-kollatott biztosítani valamely jog.

De kérdés most már, hogy a 7703 □ öl terület hol van és miként áll?

Ez a debreczeni 6620 tjkvben 150 r. sz. a. álló az a terület lesz bizonyára, amely 5685/20-1/b. sz. a. szerepelt „Sza-bad tér a Salétrom laktanya előtt a Varga kert körül” név alatt abban a telekkönyvi kivonatban, melyet a bi-zottsági elnök ur kiváratára alulírott egy-házi ügyész az 1895. évi nov. 9-én kiira-tott s mely akkor 103 hold 1354 négy-szög ölnök volt kitüntetve, de azóta is-mét több kiigazításon ment keresztül. A telekkönyvi térképen különben ennek helyrajzi száma kiírva ma sincsen. Any-nyival hihetőbb, hogy ez a valódi hely-rajzi szám, mert a telekkönyvi térképen azok a részletek, melyek eme ispotály melletti területből időközben kiszakittat-tak, eme helyrajzi számmal s az eldara-bolást jelző számjeggyel s betűkkel je-lletnek.

Eme helyrajzi számu részletből kel-lett volna tehát s kell ma is a 7704 négy-szög ölnök le s az Ispotály területéhez hozzá jegyeztetni.

Eme le és hozzá jegyzés azonban ma már kissé nehéz.

Mert, mint a telekkönyvi térkép is mutatja, de a természetben is látható, ugyanezen területből már lejegyezve s el-különített birtoktestként telekkönyvvezve van 1. Jelenffy Kornél s neje Kornis Zsófia tulajdonokul 187 ²/₁₀ és 107 ³/₁₀₀ □ öl a debreczeni 6599. tjkvben; 2. özv. Vanyek Vendelné Szodrai Juliána tulaj-donául a 2888 tjkvben 148 ⁷/₁₀ □ öl s ebből van elfoglalva, a telekkönyvi térké-pen azonban ki nem tüntetve; 3. még egy darab föld és 4. iskolateleknek egy negyedik darab föld és másfelől ama te-rületet s annak többi részét terheli a vá-rosi nagy kölesön 2,600,000 frt, 500,000 frt és 500,000 frt.

Az a 7603 □ öl terület tehát, amely az Ispotályhoz csatolandó a városi mérnök által készített térképen kijelölve lett, ma a város rendelkezése alatt csak rész-ben áll s az is elterhelve van 3,100,000 frttal.

Még ha azt lehetne is tehát mondani hogy a történet lejegyzések az egyház, illetve ispotályal szemben mint az örök időkre szóló haszonvételre jogosított intéz-ménnyel szemben nem jogerősek, meg-támadhatók s hogy ez alapon a 7703 □ öl terület. Miután a haszonvételi jog be-jegyzése voltaképpen mindama kiszakításokat elterheléseket megelőzi mindezeketől meg-tisztítandó s eredeti állapotába visszahe-lyezendő, mert hiszen ezt a jogosítottat,

arról értesíteni kellett volna, a tényleges állapottal szemben ily orvoslásra gondolni itt alig lehet. Hanem csak arra lehet gon-dolni, hogy vegye birtokába az egyház azt a területet, mi még szabadon áll azonnal, mentesítse azt a haszonélvezeti jogot veszélyeztető teherrel és az elszakított te-rületért követeljen, talán a terület dél-nyugoti részén megfelelő területet s sür-gesse a köfállal körülkerítést.

*

Eddig terjed az ispotályi vegyes bi-zottság albizottságának a munkálata, mely az egyháznak eme hétezer és néhány négyszög öl területű használatlan föld örök haszonélvezetét biztosító jogát két-ségtelennek tünteti fel, habár telekkönyvi tekintetben hiányos e felsőbb jóváhagyást is nyert közgyűlési határozat biztosítása.

A város és az egyház képviselőiből álló ispotályi vegyes bizottság egyedül a még szabadon lévő terüle-tek birtokba vételét javasolta és nem sem az ezekért való kárpótlást sem a köfállal való körülkerítést; azonban egyik tagja Alföldi Gábor külön vélemény-ben volt s ezt jegyzőkönyvbe foglaltatni kívánta; azt nevezetesen, hogy az albi-zottság nézetével egyetértőleg az egyház minden joga fenntartassék ezen terü-letre nézve.

A presbiterium is — mint már ir-tuk — ezen állásonpontra helyezkedett s a következő határozatot fogadta el, amely-nek értelmében az albizottsági munkálat már a közel napokban megérkezik a vá-rosi igató hivatalba:

Presbiteri gyűlésünk egyházunknak a szóban forgó birtokra vonatkozó minden jogát fenntartván, a küldöttség jelentését azzal a kéréssel küldi át a tekintetes vá-rosi tanácshoz, hogy az abban foglaltakat tárgyalás alá venni s minthogy presbi-teriumunk a kérdés barátságos megoldá-sát ohajtja, ide vonatkozólag egyházunk-kal hova — elébb érintkezésbe lépni sziveskedjék.

Dankó Pista hangversenye.

Petőfi Sándor a legnépszerűbb ma-gyar lantos a természet vadvirágának ne-vezte magát és ezt el is hitte neki az egész világ, mert versei a természetes gondolkozásu embernek egy olvasásra vérévé vált.

Ha ő a költészet virágos mezején, ugy Dankó Pista a zeneköltészet terén bátran nevezhető a természet vadvirá-gának.

Dankó Pista cigány, cigány abban az értelemben, hogy sohasem képezte őt semmi féle zene iskola vagy akadémia, hanem képződött úgy mint a többi, hogy egy ingben, egy majdnem használhatatlan egy-két huros hegedűvel kiült a perő végén levő ut árkába és addig-addig pró-bálgatta amíg egyszer csak tudott hege-dülni.

De egyéb tekintetekben Dankó Pista sehogy sem cigány, őt homlokon esőkolta a magyar dalmuzsa, szerzte és szerzi páratlan szépségű igazán magyar nótáit, az előadási modora sem cigány mert el-játsza a magyar nótát a saját szerzemé-nyét és egyebet minden czifrázás és czi-gány koklerság nélkül oly művésziesen oly szépen, hogy az embernek eláll a lé-legzete.

Nem cigány a tekintetben sem, hogy rajta a kapzsiságnak a legkissebb jele is észrevehető lenne. Hiszen ezeket, egy va-gyont gyűjthetett volna már, ha ebben nem akadályozta volna meg páratlan jó szíve, a mely nem engedi, hogy szegény embert lásson annélkül, hogy rajta ne segítsen, megtörtént, hogy a felső sőt a rendes kabátját az utcán levette, és oda

adta, az igazán szegénynek, erről sokat tudna beszélni Feszty Árpád, a ki egyik legjobb barátja és pártfogója, és a Pósa asztal, melyhez való megjelenését, ha Budapesten van, a tagok megkövetelik.

Nem cigány abban a tekintetben sem, hogy azért játszik, hogy csak nagy jövedelme legyen, hanem megkívánja azt is, hogy akik a hangversenyein megjelen-nek, ne csak azért menjenek el, hogy mintegy alamizsnakép a belépti díjat megfizessék, hanem hogy figyelemmel ki-sérjék dalköltészetét és játékát.

Jelen voltam egy hangversenyén ahol egy nyegle ifjutársaság az előadást folytonos beszélgetésével, lármájával és a másik asztalokhoz való átbeszélgetésével zavarta, ekkor felállott Dankó a podiumra és egy gyönyörű magyar sólót kezdett játszani, mikor látta, hogy ez sem né-mítja el a zajongókat, földhöz vágta a hegedűjét s kijelentette, hogy ő csak mű-velt közönségnek szokott játszani, tovább nem játszik s a belépti díjat a pénztárnál átvehetik.

Hogy minő kegyeltje ő az irói gár-dának, mutatja az, hogy nótáinak szöve-gét mind a legjelesebb írók írják, mint Pósa Lajos, Endrődi Sándor, Gárdonyi Géza, Herezeg Ferencz stb. akiket azzal tréfált meg, hogy irt egy nótát amelyik azzal kezdődik hogy: „Valamennyi újságíró mind hunezut.”

Hogy hány és milyen örökbeesű szép magyar nótákkal ajándékozta meg nem-zetét Dankó Pista, azt hiszem elég, ha egy-két dalának kezdő versét ide iktatom

„Nem jó mindig minden este a fonóba eljármni”

„Rám sem nézett mikor én őt meg-láttam”

„Nem fuj a szél nem forog a dorozs-mai szélmalom”

„Még azt mondják nincs boszorkány Szegeden”

„Szőke kis lány csitt csitt csitt”

„Vásárhelyi sétatéren Béla cigány mu-zsikál”

„Páros élet a legszebb a világon”

„Nem átkozom ibolya kék szemedet”

„Hallod rózsám Katika”

„Wekerle hozta törvénybe”

„Felvégi ház alvégi ház úgy csalogat integet”

„Egy csillag sem ragyog fenn az égen”

Ezen, ma már Magyarország minden zugában ismert nóták, legfényesebben di-csériki Dankó Pista halhatatlan érdemeit.

Debreczen művelt és magas színvo-nalon álló magyar közönségének is alkalma leendő hó 3., 4., 5. és 6-án a magyar dal-írály saját szerzeményü dalainak elő-adásában gyönyörködhetni. Nagyban fo-kozza a hangverseny élénkítését az a kis daltársulat, amely Dankó Pistát hozzánk kíséri, hogy a fenti napokban az „Angol királynő” díszes udvari helyiségeiben tar-tandó hangversenyben közre működjék.

Ajánljuk a hirneves, nagy népdal költőt olvasóink szíves figyelmébe.

Békés szociálizmus Balmaz-Ujvároson.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 2.

Nádudvar mellett Balmaz-Ujváros az a másik község Hajdúvármegyében, a hol a szociálizmus tanai legkönnyebben termő talajra találhatnak. Az aratás elé nem is minden aggodalom nélkül tekintettek az ottani birtokosok és bérlők, ezek a nagy bérlők, akik a Semsey-család latifundiumai-ban gazdálkodnak. De hát a balmaz-

ujvárosiak nem állottak elő teljesíthetetlen követelésekkel, mikor a munkába be kellett állaniok s ha kerültek is olyanok, a kik kissé megcsökönösödtek, az előjáróság tapintatos közbelépése s a munkaadók előzékenysége, nyomban elejét vette a további bajoknak.

Általában a balmazújvárosi bérlők igyekeztek az aratók összes méltányos követeléseit teljesíteni s így aztán mindkét részről szépen megértették egymást. Az újvárosi áldott földü határon ez idén csak közepes termés várható. Mert a kövér buzavetések a folytonos esőzések miatt megdőltek, megrozsdásodtak. Csak elvértve akadnak olyan buzatáblák, melyekben egyenesen áll a buza szára. Így például az egyik Lichtschein másfélezer holdas buzavetéséből alig 200 hold ígér jó termést. Mégis a bérlők beleegyeztek, hogy az aratók onnan vegyék ki a magok részét, ahol legjobbnak látszik a termés. Ez a rész a termés tizenhatoda. Ezenkívül minden arató kap konvenczióban szalonát, paszulyt, kását s egyéb élelmiszereket. Ha ez nem tetszik, holdanként készpénzben 3 frt munkabér jár nekik. De ezt egyetlen arató se vette igénybe. Ezenkívül harmados tengerijök is van, ami szegény falusi embernek igen nagy jótétemény.

A napszámos osztálylyal tehát még ez ideig rendben van a dolog. De van az újvárosi népnek egy másik rétege, amely a megváltozott gazdasági viszonyok miatt közel áll ahhoz, hogy az önálló gazdálkodás független állapotából lesüljedjen a napszámosok sorába. Körülbelül 100 ilyen család él B.-Ujvárosban, a kiknek még lovaik, ökreik, szekereik vannak abból a boldogabb időből megmaradva, mikor még vagy bérelhettek az uraságtól vagy feles földet kaptak a bérlőktől. De most már nincs miben gazdálkodniok s a szekeres gazdától fuvarozással való keresetüket is elvette a néhány év óta kiépült vasút.

Ezek nevében a multkor küldöttség tisztelt *Rásó Gyula* kir. tanácsos alispánál, közben járását kérvén ahhoz, hogy a *Semsey család* nagy bérlői legalább *egy ezer holdat* részökre albérletbe átengedjenek.

De a nagybérlők e tekintetben már nem tanusítottak annyi előzékenységet — legalább megbízható forrásból így értesülünk — mint aratóikkal szemben.

Az élet fenntartás ösztöne tanácsolta aztán ennek a száz jóra való, törekvő, szegény paraszt családnak, hogy most már *egyenesen a belügyminisztertől* kérje ügyének támogatását. E hónap 17-én fogadja őket *Perczel Dezső* belügyminiszter. Valószínűleg *Polonyi Géza* orsz. képviselő vezeti őket a miniszter elé.

Kérvényekben kifejtik, hogy a jelenlegi állapot reájuk nézve mostohább, mint volt az urbériség előtt, — mert akkor annyi földet kaptak művelésre, akár urbérben, akár fele termésre, akár haszonbérbe, amennyit csak megtudtak munkálni. Így történhetett meg aztán, hogy akárhányan meggazdagodhattak közülök.

Ennek nem egy példáját láthatjuk mi debreczeniek is, akik között több,

ide szakadt balmazújvárosi eredetű tekintélyes gazdag civis él.

E jóra való, szorgalmas, takarékos nép bajain mindenestre segíteni kell. Ez közérdekű feladat. Kötelessége a kormányoknak.

NAPI HIREK.

Debreczeni Ellenőr. Julius hó 1-én új előfizetést nyitunk a Debreczeni Ellenőrre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése június hó végével lejár, méltóztassanak a megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Petőfi szobor leleplezése** nagy ünnepélyekkel fog f. év július 31-én végbemenni. A csatateri emlékoszlop d. e. 10 órákor fog Fehéregyházán a Székelyudvarhelyi dalárda közreműködésével leleplezteni, az ünnepi szónoklatot Szász Gerő fogja tartani, a Petőfi-szobrot 12 órákor leplezik le Segesváron amely alkalommal az ünnepi szónok Bartók Lajos lesz. Julius 30-án a vendégek fogadtatása napján este 8 órákor a Frank szálloda kerti helyiségeiben ismerkedési estély, a leleplezési ünnepségek befejezte után pedig 31-én társas ebéd, este táncmulatság és felolvasó estély fog rendeztetni. Az elszállásolás és társas ebédre való jelentkezés július 10-ig Balázs Imre végrehajtó-bizottsági titkárnál eszközözendő.

— **A városi hivatalokból.** *Roncsik* Lajos kulturtanácsnok holnap kezdi meg egészsége helyreállítására kért hat heti szabadságát, amelyet a karlsbádi fürdőben fog eltölteni. Ifj. *Csóka* Sámuel III. aljegyző, elnöki titkár tartalékos uhlánus hadnagy a Galicziában végzett fegyvergyakorlatokról haza érkező, hivatalát ismét elfoglalta. Hasonlóképp újra megkezdte működését *Tóth* Sándor rendőrfogalmazó.

— **Tiszti tanárok kerestetnek.** A honvédelmi miniszter az ezredparancsnokság útján felhívja a tartalékos honvédtiszteket, hogy a felállítandó honvéd nevelő- és képző-intézetekben szervezendő tanári karba lépjenek be. A következő tanszékek lesznek: magyar nyelv és irodalom, német nyelv és irodalom, francia nyelv, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, végtan, mennyiségtan, ábrázoló mértan, tereptan és terepábrázolás, szabadkézi rajz, torna és vivás. A pályázók, a mennyiben pályázatukat elfogadják, a szükséghez képest, mint tanárjelöltek egy évig valamely nevelő- és képzőintézetbe osztatnak be begyakorlás céljából. Pályázni e hó 15-éig lehet. A pályázatok a honvédelmi miniszterhez czimzendők.

— **Kik akarnak postatisztek lenni?** A m. kir. posta- és táviradnál betöltendő 108 „posta- és távirad-gyakornokjelölti“ állásra hirdet pályázatot a posta- és távirad igazgatóság. Pályázhatnak ezen állásra mindazok, kik középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet — érettségi vizsgával — sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók közszéki erkölesi bizonyítvánnyal fedhetetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-táviradszolgálatra testileg is alkalmas voltak tartoznak igazolni. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta- és táviradigazgatóságok fogják betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajátkezűleg irt és születési, orvosi, erkölesi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által előjáróságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján f. évi július hó 31-ig,

a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, *nagyvárad*i, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és táviradigazgatósághoz nyújtandók be. A felfogadott posta és táviradgyakornokjelöltek egy (1) frt napidijban részesíttetnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: Állásukat az illetékes posta- és táviradigazgatóság felhívására f. évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezék, ehhez képes elfoglalni tartoznak. Kötelesek a posta- és táviradigazgatóság által kijelölendő hivatalnál, a posta- és táviradai kezelést gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni. 1898. évi szept. hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrábba fognak áthelyeztetni a posta- és táviradatanfolyam szabályszerű hallgatására. A posta- és táviradatanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beíratási és tandíjakat is, ha csak ezek alól a szabályzat alapján fel nem mentetnek, fizetni kötelesek. — Napdijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 hónapra terjedő ideje alatt megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyén levő posta- és táviradigazgatóság rendelkezése szerint szabad idejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak. Azok, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta-táviradatanfolyam szabályszerű elvégzése után posta- és táviradgyakornokokká neveztetnek ki; a posta-táviradatanfolyam szabályzata által előírt szakszorgalmi vizsga letételével pedig igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott posta- és táviradatiszti állásokra s ha ily állásokra helyüresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig, a míg kinevezésük bekövetkezik postai és táviradsegédtiszti minőségben nyernek alkalmazást.

— **Móricz József és társai.** A F. L. hasábjain *Concha* Károly ezikket írott azokról az országos nevű gonosztevőkről, akik az illavai fegyházban bűnhődnek büneikért. Ott várja szabadulását az apagyilkos *Móricz József* is. Vele együtt vannak a nehéz rabságban *Hoszter Fülöp* a családirtó, *Csólics Mihály*, aki a hercegprimást akarta megölni, *Savanyu Józsi* a dunántúli futóbetyár. „Társadalmunk e száműzöttjeit — írja *Concha* Károly — írás-olvasásra is megtanítják. *Hoszter Fülöp* ezenkívül dicséretreméltóan énekel és orgonál abban a kápolnában, melyet *Jókaink* az írói virtuozitás netovábbjával irt le „*Akik kétszer halnak meg*“ című nagy regényében. A rabok mindegyikének van saját választotta olvasmánya is; az ára keresetének hányadából telik. A hercegprimás merénylője: *Kosztai Csólics Mihály* például a *Kuttner*-féle kis általános földrajzban gyönyörködik. *Móricz Józsi* Hátsek Magyarország térképén szövi a szabadulás álmát és a menekvés hiú ábrándját. *Stahl*ó Mátyás, a kaszszafuró, magyarul tanul a *Donáth*-féle *Grammatica* Ungherese e libro de lettoriából. *Hoszter Fülöp*, mint afféle muzsikós ember meiszermonnak hangjegyekkel való *Uj* lelkimannáját imádkozza és énekelgeti. Ilyenek ők vagy hatszáz, a szabadság: az elvesztett paradicsom *Ádámjai*. Nehéz munkát végző rabok ők, a lelkők azonban szabad: énekelhetnek, szavalhatnak, a tudás elemeit is elsajátíthatják, szájokon nincs fékező kosár; csak a testök van békóba verve; tanyájukból nem szállhatnak ki a *Vágvölgy* virágos utaira. Örökös, vagy időleges tartózkodási helyökre bizvást ki lehet tüzni a „humanizmus“ zászlaját, olyan tiszta, egészséges és emberi abban minden.“

— **Változás a helyi zsurnalisztikában.** *Mile* Pál, a debreczeni hírlapíró-gárda egyik ügyes

tolu, szorgalmas tagja tegnap megvált a „Debreczen” szerkesztőségétől s átlépett a „Debreczeni Hírlap” kötelékébe.

— **A Péter-csatorna.** A Péter-csatorna afféle vízvezető árok oda künn a messze fekvő elepi tanyák közt. Mostanában meggyült a dolga miatta a hatóságnak, mert az egyik Harsányi, akinek tanyaföldjén keresztül szeli, elzáratta s a felül összegyülemlt vizek lefolyását ezzel megakadályozta. Pörösködés lett belőle, ami végre felkerült a földmivelésügyi miniszterhez, aki aztán el is rendelte a beiszaposított csatorna kitisztítását. Simonffy Imre polgármester, mint a vízjogi törvény szerint illetékes hatóság közelebb hozza meg a határozatát a kulturtermérség által kidolgozott kitisztítási tervre vonatkozólag. A rendőrség pedig majd föl szólítja az érdekelt birtokosokat, akarnak-e a csatorna tisztántartására nézve társulni?

— **A vasuti altisztek mulatsága** holnap tartatik meg a gépjavító-műhely e célra ékesen feldíszított helyiségeiben, a rendezőség mindent elkövetett, hogy egy minden tekintetben sikerülne igérkező és szerényebb vagyoni viszonyokat figyelembe vévő mulatsággal kedveskedjék a meghívott vendégeiknek. Az előjelekből ítélve a mulatság igen látogatott lesz.

— **Az iparos ifjúság önképző egylete** által e hó 4-én a nagyordei „Dobos” pavillonban tartandó táncmulatság alkalmára, akik meghívót mind ezeidig nem kaptak, de mint a meghívásra illetékes egyének annak birtokába jutni óhajtanak, szíveskedjenek írni az egylet n.-hatvan-utcai helyiségébe felírni.

— **A Fröber gyermekert-egylet közgyűlése.** A Fröber gyermekert-egylet folyó hó 5-én vasárnap délelőtt 11 órakor az egylet helyiségében közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Öt filléres levelező lapok.** Nagy horderejű változás az, a mi a levelezésben létesülni készül, egyelőre csak Ausztriában. Jövő évi január 1-től ugyanis új posta értékjegyek kerülnek forgalomba, amelyeknek ára az akkor kötelezővé váló koronaérték szerint lesz megszabva. Ez új levélbélyegekkel egyidejűleg néhány posta-értékjegy ára is emelkedni fog. Első sorban a levelezőlap melynek ára újévtől kezdve öt fillér lesz, a németbirodalmi levelező-lap öt filléréhez hasonlóan.

— **Könyves Tóth Mihály Szerbiában.** A szerb államvasutak Belgrád—Nis-i vonalán Stalaty és Djunis állomások közt levő 230 m. hosszú alagut hegyesuszamlás következtében annyira deformálódott, hogy a fenyegető bedőlés miatt a forgalmat ezen a szakaszon teljesen meg kellett szüntetni. A szerb államvasutak igazgatósága Ludwigh Gyula miniszteri tanácsoshoz a magyar kir. államvasutak elnök-igazgatójához fordult hogy a szükséges munkálatok dirigálására neki műszaki véleményezés végett szakértőket jelöljön ki. Ajánlatára a szerb államvasutak az alagut építés terén két kiváló szaktekintélyű mérnökünket Riedl Károly m. á. v. felügyelőt és Könyves Tóth Mihály magán mérnököt, Könyves Tóth Kálmán lelkészünk testvérét hívták meg, akik már el is utaztak Szerbiába, hogy egyrészt az alagut bedőlésének megakadályozására szükséges biztosítási munkálatokat keresztülvigyék, másrészt az alagutnak szükséges átépítéséhez is kidolgozzák a terveket.

— **Életunt csizmadia legény.** Egy boldogtalan csizmadia legény, Nagy János ma reggel a világ nyomorúsága felett való mélyes elkeseredésében megakart válni az élettől és behörpintett egy pakli kénes gyufából áztatott mérges oldatot. Csak könnyen

orvosolható gyomoresikarással került be a kórházba. Pár nap múlva megint elfoglalhatja helyét a három lábú kis kerek széken.

— **Dalestély.** A debreczeni munkás-dalestély f. 1897. évi július hó 11-én, vasárnap a Margit-fürdő dísztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kis Béla zenekara közreműködésével táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. A dalestély műsora ez: „Szülőföldem” Lányi. 2. „Dalra” Storch. 3. „Lehullott a rezgő” Huber. 4. „Pepitanti” Genee. 5. „Király induló” Huber zenekísérettel. Kéretik az előadandó darabokat esendben meghallgatni. Kezdeté este 8 órakor. Beléptijegy személyenként 60 kr. Előre váltottjegy 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy két személyre érvényes. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órászületében (főpiacz) és este a pénztárnál. Az 1897. évre szóló pártoló tagsági aláírás a pénztárnál elfogadtatik.

— **Halálozás.** Kövessy Ferencz ma reggel 4 órakor meghalt, temetése holnap délután 5 órakor lesz a Piacz-utca 2140. számú házból. A temetést „Kegyület” Kernáts temetkezési intézete rendezi.

— **A bejelentő hivatal ügyforgalma.** A debreczeni rendőri bejelentő hivatal június havi ügyforgalma a következő volt; Kiadott 46 új cselédkönyv, 16 ideiglenes igazolás és 10 igazolójegy. Megtelepedett Debreczenben 68 lakos, érkezett 25 kereskedő segéd. — Magánmegkeresésre válasz adatott 8688 esetben, bejelentő lak beérkezett 9915 darab.

— **Teke-verseny.** A kereskedő ifjak önképző egyesülete által saját tekepályáján 1897. június 27-én befejezett díjtekvés alkalmával az alábbiak nyertek díjakat: I. díj 10 koronás arany, 12 dobásra 53 báb elsővel, Glósz József. II. díj 1 színházi láteső, 6 dobásra 28 báb elsővel, Kovács Béla. III. díj 1 automat esernyő, 3 dobásra 19 báb elsővel, Aszlányi János. IV. díj 6 nyakkendő, 12 dobásra 57 báb elsővel, Czempa József. V. díj 1 tajtékszipka, 12 dobásra 38 báb elsővel, Raits Gyula. VI. díj 1 majolika szivartartó, 12 dobásra legtöbb középlyuk, Govrik Miklós. VII. díj 1 sétatálcza, 12 dobásra 52 báb előről, Kecskeméthy Lajos. VIII. díj 1 oldaltáska, 6 dobásra 23 báb elsővel, Papp J. IX. díj 1 bőrrel bevont kulaes, 3 dobásra 15 báb elsővel, Vajna Károly és Bartha Kálmán. X. díj 1 aprópénztárcza, 12 dobásra 3 középső báb (vürst), Forstmayer Albert, Roth Kálmán, Dávid Jakab, Erdelyi István és Farkas István. XI. díj 1 üveg egri vörös bor, az első 9-et ütő, Glósz József. XII. díj 1 tréfás tárgy, 12 dobásra a legtöbb báb oldalról (vandli), pályázó nem volt. Azon urak, a kiknek a IX. és X-ik díjra egyenlő bábjaik vannak, július hó 4-én délelőtt újból versenyezhetnek.

— **Talált zálogcédula.** Kónya Sándor az utczán ma egy 5 frtről szóló zálogcédulát talált, amelyet tulajdonosa kellő igazolás mellett átvehet a III. kerületi rendőrkapitányságnál.

Táviratok.

— **A Debreczeni Ellenőr** saját tudósítójától —

Parlamenti helyzet.

Budapest, július 2. A képviselőház csak tegnap előtt kezdte tárgyalni a czukoradóról szóló törvényjavaslatot s ma már teljesen nyilvánvalóvá vált, hogy az előrekürtölt obstrukciót az ellenzék nem bírja keresztülvinni. Az ellenzék e *fiaszkójának* több oka

van. Az első és legfőbb oka az, hogy a Kossuth pártot akeziójában sem a nemzeti párt, sem néppárt nem támogatja. A nemzeti párt részéről ugyan hozzászóltak a kérdéshez Sággy Gyula és Horánszky Nándor, de csak azért, hogy kiváltképpen állást foglaljanak a Kossuth pártnak ama fel fogása ellen, hogy a czukortörvény közjogi tekintetből teljesen nem volna megalkotható. A nemzeti párt e tekintetben osztja azt a korrekt álláspontot, amelyet tegnap a házban Lukács László pénzügyminiszter kifejtett. Akadály a obstrukciónak az is, hogy a Kossuth-párt tagjai közt szép számmal vannak répatermelők, akik méltán tartanak tőle, hogy a javaslat elvetése folytán répájukat értékesíteni nem tudják, Hozzájárul mindehez az is, hogy az egész törvény egyetlen szakaszból áll; ehez végre is nem lehet nagyon sokat beszélni! *Justh* Gyula az obstrukció vezére sem néz már olyan vérmes reményekkel az akezió elé, úgy hogy az előjelekből és a folyosó hangulatából biztosan lehet arra következtetni, hogy a javaslat augusztus 1-éig törvényerőre emelkedik. Az ellenzék részéről naponta újabb és újabb kompromisszum-terveket proponáltak a hosszúéletű 16-ik szakaszhoz. Tegnap, miután *Bánffy* visszaérkezett Bécsből, a szabadelvű párt tagjai leghatározottabban kijelentették, hogy *semminemű kompromisszumot nem fogadnak el* s a tárgyalásokat tovább folytatják.

Deák Ferencz életrajza.

Budapest, július 2. Az akadémia Deák Ferencz élet és jellemrajzára kitűzte a pályázatot, melynek díja a gr. Andrássy Gyula által adományozott 4000 frt. A beküldési határidő 1900 decz. 31. A jutalom esakis önálló becsü munkának adatik ki.

Forgalmi akadályok elhárítása.

Budapest, július 2. A magy. királyi államvasutak igazgatósága már megtette a forgalmi intézkedéseket a Magyar-Nádas és Egeres állomások közt fennálló forgalmi akadályok tartamára vonatkozólag. Ezek szerint az 502. és 501. számú gyorsvonatok forgalma a kolozsvár-tővisi vonalrészen is változatlanul fenntartatik. — E gyorsvonatok a Magyar-Nádas és Egeres állomások közt fenálló forgalmi akadály tartama alatt esakis a nagyváradi — kolozsvári vonalrészen szüntettek meg. Azon kívül még több intézkedéséről értesít az igazgatóság, mely arról győz meg, hogy ez intézkedések most a tömeges forgalmi akadályok alkalmával nagyon is égetővé váltak.

Óriási jégverés.

Miskolcz, július 2. Miskolczon és vidékén borzasztó zivatar volt. Negyed órán át galambtojás nagyságu jég esett, mely sürűen belepte a földet. A kár óriási.

S z i n h á z.

Görög-színház Nagyváradon.

— Elektra szabad ég alatt. —

— Mester, fogadja hódolatunkat!

Egy rideg deczemberi éjjel, amikor oda kúnt fagyosan nézett le a holdvilág a zöldes égről a havas Páris palotáira, ezekkel a szavakkal tisztelegtek Mounet-Sully-nek, a Theatre Français nagy tragikusának barátok, kritikusok, tisztelők és kollegák a művész gyönyörű öltözékében egy Ödipusz-előadás után:

— Mester, fogadja hódolatunkat!

Ma ismét visszavarázsolta nekünk a régi klasszikus világot... nemcsak halottuk, de láttuk is Sophoklest... Görögországban voltunk a szeliden kéklő ég alatt...

A Krisztus-fejű művész mélabusan lehajtotta a fejét:

— Oh bár játszhatnám úgy, ahogy egykor játszották a görög lángelme remekét, Isten szabad ege alatt! Villamos lámpák világosságában nem látni a hajdani Görögországot! Klasszikus színházban szeretném egyszer játszani a boldogtalan hőst, — és ha ez megadatnék nekem, áldanám a végzetet!

Ez után a jelenet után, amely néhány év előtt játszódott le, Mounet-Sully barátai körében felmerült a terv, hogy a nagy művész óhaját nem is olyan nehéz teljesíteni.

És amikor néhány hónap múlva a szelid május bevonulását tartotta Franciaországba, a Chartres közelében levő antik színházban, amely csaknem teljes épségben maradt reánk, ezer és ezer oda zárandókló műbarát előtt Mounet-Sully eljátszotta klasszikus görög szerepeit.

— Reméljük — mondták ekkor neki barátai — most már csak semmise zavarta illuzióját?

— Oh igen — válaszolt szomorúan a művész — a zenészek és a közönség nem volt antik öltözetben!

*

Mert végzetlen a szép igazságának a szomja a művész lelkében. Mikor a művész a természet után megalkotja műremekét, hogy ebben aztán a közönség ismét megtalálhassa a természetet, — teljesen megérti a költőt, érzi izét az ennek a földnek, a melyben ez a költészet gyökeredzik, neki Sophokles már nem irodalomtörténeti adat, hanem elevenen élő ember husból és vérből, akivel együtt csudálja a tiszta levegő kékségében a bájos görög hegyláncolatokat.

A művészek eme legelőkelőbb fajtájának — és ide tartozik Jászai Mari, a mi nagy tragikánk is, — bizony fájhat a görög klasszikus drámában a villamos világítás. És most alkalma lesz eljátszani egyik legnemesebb szerepét az Elektra, u gy amint eljátszották Sophoklesnek azt a darabját két ezer év előtt a görög földön a szabad ég alatt, — ugyanabban a keretben, mint ahogy eljátszotta azt a görögök fénykorában Polos, az ő nagy színészüik, akiről így szól a görög történelem:

„Polos a természetes szépnak a szabad ég alatt összegyülekezett atheneick ezrei előtt oly kifejezést adott hogy a nézők mélyen megindultak Elektra sorsán.“

Jászai Marinak ezt a régi kedvenc eszméjét a nagyváradai hírlapírók valósítják meg. A nagy művésznő ugyanis ottani vendégszereplése alkalmával megígérte, hogy a Vidéki Hírlapírók Szövetsége javára rendezendő ünnepen közre fog működni, mire Fehér Dezső és Halász Lajos nagyváradai lapszerkesztők fölkérték hogy játssza el egy a Rhédey-kertben építendő görög stílusú nagy színházban Elektra a szabad ég alatt. Jászai

Mari a legnagyobb örömmel egyezett bele és az előadást már ki is tüzték augusztus 17-ére a mikorra az új színházat már föl is építették.

*

Az előkészületekről a következőket jelentik Nagyváradról:

A Rhédey-kert egy hatalmas fákkal övezett nagy szabad térségén épül fel a görög stílusú színház és nézőtér. Az építést Rimanóczy Kálmán nagyváradai műépítész tervezi. A színház Collins Vilmos és Suidas historikusok följegyzései szerint készül el: homlokzatát a méltóságos Oroszlán kapu fogja alkotni, a mely akkor Apolló szobrát oltalmazta. Látható lesz a fulánk-szurta tó ligete, az Apollónak, mint farkasölő Istennek szentelt vásártér, balra Hera híres temploma s a távolban Argos tornyai, a mint azt régen Agatharchos, Sophokles festője és rendezője elkészítette. A színházat hosszú koralakban övezi a nézőtér.

Az érdekes előadást augusztus 17-én, vagy kedvezőtlen idő esetén következő napon tartják meg. — Klytaemnestrát Paulayné Adorján Bertha, a Nemzeti Színház tagja fogja játszani és ugyancsak ő fogja betanítani azokat az előkelő nagyváradai hölgyeket, a kik a mykenei nők kórusát fogják ábrázolni. Orestes és Pylades szerepét a Nemzeti színház egy-egy férfi-tagja játssza el.

*

Valószínű, hogy erre a klasszikus előadásra az ország minden részéből nagy számmal érkeznek majd vendégek Nagyváradra, a hol a nagyműveltségű közönség és buzgó, jeles kollegáink ilyen művészi eseményre ajándékozzák meg a nemzetet.

Jászai Marinak most egy régi álma teljesül, játszhatik görög színházban, hanem azért „a zenészek és a közönség majd itten se viselnek antik öltözetet.“ Ő se talál majd teljes illuziót, akárcsak az ő nagy testvére a szép igazságának szomjuhozásában: Monnet-Sully.

* **Kiss Pál mint színigazgató.** A Komjáthy tavalyi színtársulatának legnagyobb kardalnoká Kiss Pál tudvalevőleg feleságot direktornak s maga szervezett virágvasárnapkor társulatot. Azóta az idegen ajku felvidéken teljesít kulturmissiót, a magyar muzsa szolgálatában. Örvendünk, hogy a szépségi magyarsági bizalommal van az ő működése iránt. Ime Lőcséről a következőket írják: Szepesvármegyei magyar színpártoló szövetkezet Lőcsén megtartott gyűlésén Kiss Pál színigazgatónak ítélte oda a beálló téli időnyre a szépsi színi kerületet. Nevezett igazgató jól szervezett társulatával remélhetőleg megnyeri a szépsi hazafias és szinkedelő közönség tetszését. A szövetkezeti igazgatóság a belügyminisztertől ezen évre 600 frnyi segélyt eszközölt ki, mely körülmény eléggé mutatja, mennyire kezégyében van most az alkalom a szövetkezethez tartozó Lőcsen, Késmárk, Igló, Szepesváralja városokon kívül más, akár kisebb városnak is, hogy a szerződött társulatot bármily rövid időre a maga számára biztosítsa.

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.)

20.

— Ő maga öntött belőle egy kanálba, cukrot tett hozzá és beadta férjének. A beteg csakhamar a leghevesebb szuráskat érezte bensejében. Orvosért küldtek,

a ki felismerte rögtön, hogy itt mérgeg működik. Megvizsgálta a kanálhoz tapadt maradékot és abban megtalálta a mérge nyomát. Az orvos mindent elkövetett, hogy megmentse a boldogtalan. A mikor Bertollonnét felszólította, hogy a gyógyszer hozza elő megvizsgálás végett, az asszony sértődve kérdezte, hogy talán mérgegekverőnek nézik? De mikor már feltűnés nélkül nem odázhatta el tovább, mégis előadta az üvegecskét. Eközben több orvos és a rendőrség küldötte is oda érkezett. A gyógyszerárus rögtön visszaemlékezett arra, hogy Valentin mérget vásárolt nála és feljelentette a rendőrségnél. Valentin azonnal elfogták. Hivatkozott urnőjére akinek parancsát követte. Kihallgatták Bertollonnét hivatalosan, elkérték tőle az összes kulcsokat és megtalálták a gyógyszerárus által felismert mérget, csak hogy sulyából már egy rész hiányzott. Vizsgálat alá vették a kék üvegecskében levő folyadékot, abban aztán ugyanazt a mérget felfedezték. Bertollonné elájult. Így állnak a dolgok, most már következtessen ezekből, a mit akar.

Károly sápadtan, tágra meresztett szemekkel bámult maga elé. Ugy hallgatta társa leleplezéseit, melyek megakasztották ereiben a vért.

Az egész világos volt előtte, mint senki más előtt nem lehetett. A szenvedélyes nő szerette őt leigázhatlan erővel. Válaszuk a helyett, hogy csilapította volna, csak fokozta a végzetes szenvedélyt. Így vette a fejébe, hogy megszabadul férjétől.

Most emlékezett vissza arra a fékezhetlenségre a nő jellemében, a melyről a férj egy ízben szólott. Visszaemlékezett utolsó találkozására ezzel az asszonnyal, a mikor megdöbbenve elbeszélte neki, hogy férjének visszonyukat elárulta. Menyire meg volt akkor a nő ijedve és mily élénken kutatta, hogy e vallomás mily benyomást tett férjére.

Világos volt előtte az összefüggés. A valószínűség rémes bizonyossággá emelkedett. Meg tudta magyarázni, hogy fogantott meg a nőben ez a sötét gondolat. Látni vélte, mint keveri az átkozott italt és szenvedélyétől elvakítva mint nyújtja azt beteg férjének oda.

Kinzó töprengéseinek megérkezésük Montpellierbe vetett véget.

Bertollon háza előtt leugrott a kocsiról és jótévedője szobájába sietett.

— El még? — kiáltott a lépcsőn izgatottan.

Intettek neki, hogy halkán beszéljen. Bertollon hosszú kínok után nyugodt állomába merült, a miben megmentése jelt látták.

Károly ekkor Bertollonné után kérdezősködött. Tudatták vele, hogy a kérdett korán reggel elhagyta a házat és rokonihoz költözött, a hol családja jóállása mellett, házi fogságban maradhat. Tekintélyes rokonai csak nagynehezen menthették meg a börtön gyalázata elől.

Károly megtudta azt is, hogy Bertollon maga tanácsolta neki egyik barátjának, hogy meneküljön Olaszországba. De neje büszkén azt válaszolta, hogy nem szökik, mert ezzel bevallana oly büntényt, a mely nincs még beigazolva, de nem is lesz soha.

Az eset egész Montpellier izgalomba hozta. A legkülönbébb körülmények kerültek nyilvánosságra és képezték közbeszéd tárgyát. Mindez csak megerősítette, a mit Károly Larettától hallott.

A külső szépség csak akkor büvölő, ha a lélek szépségét fejezi ki. De ha a belső romlottság ékes keretűl szolgál, akkor elveszti minden hatalmát sőt visszataszító lesz. Ily szint öltött Károly előtt Bertollonné alakja. A szerelem érzetének az undor adott helyet.

Bertollont a gondos ápolás lassankint magához térítette. Felépülése városszerte őszinte örömet okozott.

Károly nem mozdult el barátjának betegágya mellől. Szerette, becsülte őt szíve mélyéből, mintha atyja lett volna. Senki se örült tehát jobban mint ő a beteg felgyógyulásának.

— O, Bertollon! — mondá neki meghatottan — mily boldog vagyok, hogy meg vagy mentve és mily boldogtalan lettem volna az ellenkező esetben. Fájdalmam nem engedte volna, hogy halálotat tuléljem. Te vagy egyetlen, igaz barátom, jóltevőm, védő szellemem. Minden pillanatban ezer örömmel kész volnék meghalni érted! O, ha meggondolom, ki okozta mindezt! Lehetséges-e, hogy egy nő, oly gyöngéd, szerény, szelíd nő, a kit a természet oly mennyei bájokkal halmozott el, a kinek szemei és ajkai oly édesen viaskodtak az érény mellett, ily borzasztó legyen?

— Szeretted őt még Károly? — kérde Bertollon hallkan. megszorítva barátja kezét.

— Ha szeretem-e? Fellázit ennek a pusztá gondolata is. Nem szerettem őt soha. Kicsinyes hiuság, érzéki eltévelyedés volt csupán, a mit egykor elkábultságomban szerelemnek neveztem. Nem szerettem őt soha. Valami titkos erő vonta el mindig szívemet az övétől. És most, hogy szerethetném azt, aki téged megakart ölni? — Megátkozom mindazt az órát, amelyet a méregkeverővel együtt töltöttem, bánom mindazt a gyöngédséget, a melyet reá parazoltam. Ne ismertem fel őt!

(Folyt köv.)

V e g y e s.

Három szál muskátli.

Három szál muskátli
Nyit az ablakomban,
— Gyere édes, neked szántam,
Leszakítom nyomban.

Régen itt virágnak,
Kérlek is a lányok,
— De én azt csak neked adom,
Be szép ugy-e, látod.

Tulipiros szirma,
Akár a te orczád,
Olyan gyöngé, olyan kedves,
Ugy illik te hozzád.

Nesze édes, itt van,
Tüzd a kebeledre,
Hátha ott el nem hervadna,
Örök éltü lenne.

Hátha néma ajka
Megnyilana szóra,
— Szép álomról, szerelemről
Hátha szépen szólna.

Mert lásd én ültetem,
Én is neveltem fel.
— Tele szórtam gyenge szirmát
Tiszta szerelemmel.

Hátha elbeszelné,
Szíves szóval, halkkal:
— Hogy én téged mint szeretlek
Földre szállott angyal!

Juhász Sándor.

(A jövő telegráfja.) Dr. Klupátky Jenő műegyetemi tanár, Debreczen egyik legszébb leányának, Kölcsey Hedvignek a férje, aki először kísérletezett nálunk a Röntgen sugarakkal is, igen érdekes előadást tartott Budapesten. Arról beszélt, hogy a Röntgen-sugarak segítségével előbb-utóbb sikerülni fog a pusztá levegőben, minden vezető közeg, drót nélkül való telegrafálás. Elmondta, hogy már régebben tett ilyen irányú kísérleteket. A fizikai intézetben felállított eszközeivel

mindig meglehetett határozni, mikor jön vagy megy a Baross-utczában villamos kocsis, mert az ott működő áram a fölállított eszközökkel is villamos hatásokat indított. Nem régen Angliában időzött s Preecenál a Post Officeban behatóbban foglalkozhatott a tüneményekkel. Egy fiatal olasz fizikus, Marconi, rendkívül érzékeny eszközök segítségével a leg-határozottabb eredményre jutott. Tizenöt kilométer távolságba fölállított távirógépek között sikerült indukált áramokkal lévelezést hozni létre, Ez még korántsem a végső határ, mert egészen bizonyosra lehet venni, hogy az eszközök érzékenységet fokozzák s majd nagy távolságban is hatnak egymásra. Klupátky dr. meglepő kísérletekkel mutatta a levegőben való telegrafálás tüneményeit s elmondta, hogy ez új telegrafálási módszernek rendkívül nagy a jelentősége mindenütt, a hol vezeték fölállítása nehézségekkel jár, így főleg a háboruban. A rendkívül érdekes előadást a hallgatóság élénken megtapsolta.

(Az özvegy.) Miért beszélnek az emberek mindig az özvegyasszonyokról és miért nem hallani soha semmit a férfi-özvegyekről...?

— Mert sohasem lehet tudni, hogy mikor özvegy a férfi... Utóvégre is többékevésbé mindig nős az ember...

(Epés megjegyzés.) Vén kisasszony (nagyon csunya): Elvesztettem a szívemet. Fiatal ur: Oh legyen nyugodt kisasszony, mi férfiak nagyon becsületes emberek vagyunk.

(Egyről-másról.) Világjáró Csulalong-korn király és kíséretének podgyásza százötven darab kisebb-nagyobb láda és kézitáskából áll, melyek közül harmincznyolc rendkívül finom művészi kivitelű. Néhány koffer drágakőhöz hasonló díszítéssel és aranyozással tünt ki. Több utikosár is van a podgyász között ritka szép és praktikus zárószervezettel. Ezekben csak ruhák vannak. Földadtak 3 kisebb masszív, vasabroncsos ládát, telve drága csecebecsékkel, amelyeket a király részint Bécsben, de főleg Budapesten vásárolt s melyeket egyenesen Bankokba a királyné címére adtak föl. Négy igen nagy ládában csupán Budapesten vásárolt tárgyak és egyéb emlékek vannak, ezt a király magával viszi Oroszországba. — Miskolczon tegnap óriási felhőszakadás volt. A Szinva ez a kis folyóvíz, mely átszeli a várost, gyorsan megáradt s az utcákat elöntötte a víz. A lakosság egy része megriadtan menekült. — Mittermayer osztrák képviselő rövid néhány hónap alatt valóságos odisszeán ment keresztül. Mint főpinczért megválasztották Bécsben képviselőnek, azután kiderült róla, hogy egy kollegáját még pinczérkorában meglopta, most pedig azt jelentik, hogy vége szakadt a pünkösdi királyságnak. Mittermayer ugyanis fizetőpinczérnek áll be a Färbergasse egyik vendéglőjébe. Hogy a pinczérség inkompatibilis a képviselőséggel, az valószínű s azért több mint bizonyos, hogy a mandátuma veszendőbe megy. — Marchesi ismert párisi zenetanitónót, ki több elsőrendű énekesnőt képezett már ki, jövő télre tanítási körutrá az Egyesült Allamok részére fogják szerződötteni. A terv szerint Marchesi asszony New-Yorkban fog lakni, de onnan más városokba is kirándulásokat fog tenni, hogy énekleczeket adjon. Az amerikai vállalkozó Marchesi asszonynak nyolcz hónapra 144,000 forintot ajánlott föl, melynél aránylag nagyobb honoráriumot énektanításért még csak Rossini kapott. — Az antverpeni arisztokrata körököt óriási botrány foglalkoztatja. Egy idevaló grófnak huszonnyolcz esztendősen egyetlen leánya megszökött a komornyikjával. Az apa a rendőrség útján megtudta a szerelmes pár

reltek helyét és őt rokonával fölkutatta. Leányát elvitte és kolostorba zárta, a komornyikot pedig mind a hatan alaposan elagyabugyálták.

Közgazdaság.

* **Ménlovak vásárlása.** A földmívelésügyi miniszter föl hívja mindazon tenyész-tőket, kiknek birtokában három és fél-övet betöltött, de a nyolczadik évet még meg nem haladt koru ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztában áll, továbbá az eladási árt is a földmívelésügyi miniszteriumnál (50 kros bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb augusztus 20-ig jelentsék be. Az eladandó ménnek a bejelentések mérvéhez, és a bejelentők lak-helyéhez képest, ugy a mint a mult évben ismét egyes központokon fognak bizottságilag megszemléltetni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni. 165 centiméternél alacsonyabb ménnek tekintettel a méntelepekben már meglevő anyagra nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménnek vételárát csak 1898. évi január első felében fizetik ki, azon adóhivatalnál, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelöl.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság” közlése. 1897. július hó 2-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	123.—	123.50
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	123.—	124.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.80	100.30
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	401.—	402.50
Osztrák hitelbank részvény	—	368.80	369.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	401.—	401.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	—	125.—	126.—
„ 3%-os	—	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3 1/2%-os	—	118.75	119.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.75	11.25
Osztrák	—	20.75	21.25
Olasz	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	7.—	7.40
Jó-sziv	—	4.—	4.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.69
20 márkás arany	—	—	11.73	11.77
20 frankos arany	—	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.96	12.—

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. július 1.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 15.000 mm. 5 krral magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom változatlan árák mellett.

Eladatott:

Buza. Tiszav.: 300 mm. 80. kg. 9.20 frton, 200 mm. 80. kg. 9.20 frton, 100 mm. 79. kg. 9.15 frton mind három hónapra.
Zab: 5.78—6.15.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat élénk forgalom mellett emelkedő volt.

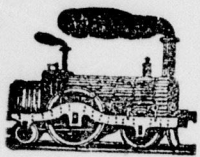
Hivatalos felmondások: 75.000 mm. ten-gori július 6-iki átvétellel.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órákor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos zárófolyamokat állapította meg:

	frt
Buza május—juniusra 1897	0.—.0.—
" szept.—októberre 1897	8.33—.34
Rózs " 1897	6.62—.64
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	4.32—.33
" jul.—aug.-ra 1897	4.41—.43
Zab szept.—okt.-ra 1897	5.50—.52
Repcze aug.—szept. 1897	11.85—.95

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza őszi 1897	8.35—8.36
" máj.—juniusra 1897	0.—.0.—
Rózs őszi 1897	6.68—6.60
Zab " 1897	5.35—5.36
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	4.43—4.44
" jun.—aug.-ra 1897	5.50—5.52
Repcze 1897	11.95—12.—

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczena—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* - - 12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután	
P.-Ladány - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonal	9.45 este	
Budapest - - 8.53 reggel	Gyorsvonal	1.50 délután	
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonal	8.10 este	
Budapest - - 10.37 este	Személyvonal	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - 5.30 reggel	Gyorsvonal	1.— délután	
M.-Sziget - - 3.05 reggel	Személyvonal	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - 4.07 délután	Személyvonal	11.— este	
M.-Sziget - - 6.59 délután	Gyorsvonal	11.40 este	
M.-Sziget - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.09 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - 8.25 reggel	Személyvonal	11.26 délelőtt	
Szerencs - - 4.02 délután	Személyvonal	7.07 délután	
Szerencs - - 8.10 este	Személyvonal	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony* 4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt	
Füzes-Abony** 4.12 délután	Vegyesvonal	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess 8.35 reggel	Vegyesvonal	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértess 4.17 délután	Vegyesvonal	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály 5.28 reggel	Vegyesvonal	8.88 reggel	
B.-Szt-Mihály 3.57 délután	Vegyesvonal	6.58 délután	

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány - - 5.16 reggel	Személyvonal	4.08 reggel	
Budapest* - - 3.47 délután	Gyorsvonal	9.15 este	
Budapest - - 6.54 délután	Személyvonal	9.40 délelőtt	
Budapest - - 2.40 éjjel	Gyorsvonal	2.15 délután	
Budapest - - 7.05 este	Személyvonal	7.05 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** - - 7.50 reggel	Személyvonal	4.— reggel	
M.-Sziget - - 12.16 délután	Személyvonal	6.— reggel	
M.-Sziget - - 6.58 délután	Személyvonal	1.35 délután	
M.-Sziget - - 8.43 este	Gyorsvonal	4.— délután	
M.-Sziget - - 10.22 este	Személyvonal	3.56 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs - - 8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel	
Szerencs - - 12.21 délután	Személyvonal	9.07 délelőtt	
Szerencs - - 7.50 este	Személyvonal	5.13 délután	
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess 7.25 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
N.-Léta—Vértess 3.18 délután	Vegyesvonal	1.05 délután	
Sáránd*** - - 8.33 este	Vegyesvonal	9.25 este	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály 8.17 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály 6.49 este	Vegyesvonal	3.27 délután	
— Tisza-Lök építés alatt —			
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred - - 8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel	
Füzes-Abony - 5.32 délután	Vegyesvonal	11.35 délelőtt	
F.-Abony**** - 7.47 este	Vegyesvonal	5.22 délután	

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Ünnap és vasárnapokon június 1-től szeptember 15-ig kizáródik.
**** Csak Óhat-Köszög.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Menyasszonyi kelengyék:
női kész fehérnemű,
ágy fehérnemű,
ebédlő- és uzsonna terítékek,
zsebkendő és harisnyák
gyári nagy raktára

Kunz József és Társa

639—100—66

özégnél

Kistemplom-bazár.

1276. K.
1897.

Hirdetmény.

Balmaz-Ujváros nagyközség képviselő testületének törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján, mintegy 10,000 □ méter kövezeti járdának vállalkozás útján leendő kiépítésére pályázat hirdettetik.

Felhívtnak vállalkozni akarók, hogy mintakövek beadása mellett ezen munkálatra vonatkozó zárt ajánlatukat 2000 frt azaz Kettő ezer frt o. é. bánompénzzel vagy óvadékképes értékpapírral felszerelten **folyó évi július 31-ik napjának délutáni 6 órájáig** az Előjárósághoz annival inkább adják be, mert a későbbben érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A vállalatra vonatkozó részletes feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában a kitűzött határidőig bármely napon megtekinthetők. 661—2—1

Balmaz-Ujváros, 1897. július 1.

Kaszás József s. k. **Györfi István** m. k.
főjegyző. főbíró.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Debreczenben kapható: **Rickl József Zelmos** üzletében, **Fő-piacz**
„Török császár“ bolt. 656—0—6

Poprádi sörcsarnok megnyitása!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Debreczenben, Kossuth Lajos-utczá** Kardos László-féle házban, ezeltől Dávid István által birt

Poprádi sörcsarnokot

folyó évi július hó 3-án, szombaton este 7 órákor, **Rignáth Gyula,** kolozsvári vendéglős vezetése alatt megnyitjuk és a legjobb minőségű poprádi „Imperial“-sört

poharanként 7 krajczárban,
kriglinként 11 krajczárban

kimérésre bocsátjuk.

Első szepesi

gőz-sör- és maláta-gyár részvénytársaság.

POPRAĐON.

664—1—1